

308357

వత్తిడినము వత్తిడింపబడును.

VOL. I.
కంపుటము ౧

జెన్న పట్టణము 1914 వం॥ దినంబరునెల 23 వ తేది బుధవారము

ఆనందనామ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ సప్తమి ౭.

No. 248
సంచిక ౨౪౮

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము చేలకుచేటు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునెప్పుల బారజోలును. పొట్టపోగొట్టును.

పడమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

మహాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచిట్టి చూచుకొనిన మోక్షము గలుగదు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. తేక, 6, 7 రంబుశెట్టికిది, బాద్మిట్రస్. మద్రాసు.

కస్తూరి.

విషభయములకు, కలరాకు, సుంధికి, బాలింతలోగములకు, వారములకు. విషభయములకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగము మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము లన్ని రీతులకుటచేతను నవసర సమయములందు వైద్యులకు చుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియుం దితర పదార్థము తదియును తేచ్చబడవు. ఇంతవరకు మాత్రపు నుండి కొనివారల కీదికయము తెలిసియున్నది. కొనిని వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలికి కస్తూరిని గొని మోసపోదు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

అదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1-కి రూ. 5-8-0

తామర తైలము

చచ్చీ 1-కి నెల రూ. 0-6-0. 12-కి 3-8-0

మా తామర తైలము ఒక్కడబ్బాను ఆరు లచాలకు కొని నాలుగైదు సారులు రాచినయెడల తామర నిర్మూలమగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరులచాలు తిరిగి కీసికొన వచ్చును.

అనేకసంకల్పములు, మానములు పాధపడినవారు దీనివలన తక్షణమే ముఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టిక బలములు బలమందు అవస్థ పునానైనను వద్ద.

అమృతాంజనం డిపో నెం. 109, ఫోటో బొంబాయి. తేక, 6, 7 రంబుశెట్టికిది, బాద్మిట్రస్. మద్రాసు.

అశ్లలతార్పణమున కోర్కెని కోడండ ప్రలాపము.

1914 వం॥ దినంబరు 31 తేది లోపల అర్ధజా పంపువారి కుచితము.

మేమిదిగతా? వైపునకమున ప్రతిరుటుంబము నందు నుండునటుల పంచితాట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల బిళ్ళకు పంపువారి కచితముగా పంపుదమని ప్రయరించి యుంటిమి. వీరసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్ధజా బిళ్ళను పంపువానికి కూడినంబరు 31 తేదినతమ ఉచితముగా పంపుచును. ఈ కనుకనుక వ్యధాచేయకుడు. విరోపియూ అంగ నాత్రమునకై దినంబరు 31 లోపుగ పేరును రిజిస్టరు చేసి గొప్పవానికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలబిళ్ళలతో 0-10-0 కు పంపుచును. ఇది మూడుభాగములుగలది. కోడండ ప్రలాపముతోడ యుద్ధచక్రప్రకటనను, అర్ధజా కార్డును పంపకలము.

చిరునామా:— సుపీయరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాట్సు 167, మదరాస్

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవ రత్న

దీనిప్రభావమత్యద్భుతము. త్వరచనును.

1 సంవత్సరము రూ 1-కి 0-0 అ మాత్రమే పోస్టేటోనహ.

యీ రత్నయొక్క ప్రభావమును గూర్చి అనేకులు మాకు మంచి అభిప్రాయములను పంపియున్నారు. వానిలో ముఖ్యమయిన అభిప్రాయము. డాక్టరు ఎస్. ఎస్. శాస్త్రి. పి. వి. డి. గారి అభిప్రాయము.

"Ynor Sanjeevi is found to be of great use to me. Its effect in my case is indeed magical. Now I am successful in things in which I am very unfortunate and I am recommending it to all my friends"

Yours faithfully,

(Sd) Dr. M. N. Sastri A.V. D.

Manager, N.R. S. Ayurvedic Dispensary,

Kamalapuram (Cadapa T.A.)

Apply at once to:—

P. Raghava Janardhana Rao,

Mesmerist, ONGOLE

పి రాఘవజనార్దనరావు.

మెస్మరిజ్టు, ఓంగల్.

సత్యభీమ పాకశాస్త్రము.

దీనియొక డాక్టరు యిస్. డి. యస్. డి. గోపాలయ్య గారిచే వేరవారి భావముండి తయారుచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, ద్విత్వాన్నములు, చేయుకొనుముగలవి. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్ళు కోరింకిలు ఇంతను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. చేతలు, తిరిగి పాకమునకు కావలసిన యా బిల్లులగు. ప్రతియంటి నుండవలసినది.

240 పేజీలుగలవు. క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-కి భరి 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులందనో 1-11-0. పుటియందు పేయిక్చర్లనుగలవు చేసిన ప్రస్తావనకపు పడతియొక్క వివరణ కిచ్చును.

240 పేజీలు. మేను వాసియును, క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-కి భరి 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. నావిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము;

25, చమ్పూర్వార పీఠి, మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము వైషణ్యం విద్యబోధకము అను ప్రవాహుని నుండి వైషణ్యము. దీనికి కర్తవ్యా కవి పార్శ్వభామయ్యుడు శ్రీ రాధాగారు. అనైషధమునకు నిది చక్కని తెలుగు. తెలుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమందలి) కన్నంబు పోషించియు, నలంకారంబు భూషించియు, హాసిత్యం వాడించియు, సహాచిత్యంబు పరిహరించియు, సన్నట్లు వారి కిది చొక్కపుదెలుగు. శ్రీ హనుమ వైషణ్యమునకు శ్రీ రాధాగారు తెలుగు శృంగారములకుచే నిది శృంగార నైషధముయ్యును. కవిచక్రవర్తి తిప్పణి కవిశాస్త్రులననుమమును గలది. తెలుగునట్లు యీ కావ్యరత్నమందలి రసభావ పుష్టియు, అర్థవచుత్కృతియు, కన్నాకైవిత్కృతియు ఆనందమును ప్రాప్తప్రతులను బులిపించి వెళ్ళుచోడులను ఆకరించి యొక్కొక్క పర్యమమున విద్యుంజయము చేసి పోషియును. ఉదాహరణము, బాధ్యత, అను, నిఖిలములు మొదలుగా నందంబు కలగవచ్చును ప్రాసముచే నున్నది. తేలికమిడికావచ్చు చిన్నివైపు, మేలి కావలయు సాగతైక పలుములు, మంచి వాదనయ్యెను, దీనిని అంబు.

తెలుగు అంబులించి వచ్చు కి-కి-0.

వలయువారలకు:—

అల్ల ముక్కలకొల్ల అన్న కండ్లని,

నంది ముక్కలకొల్ల అన్న కండ్లని.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

ఆర్యప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అరఖులమబోధించుచికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆశీసులభమగు కీర్తిని ప్రతిమూలకముగాను, అరిఖులములను, మహాయములను అయింఖులచే లోకసామాన్యమును, నిష్కలములను, కష్టములను, బెలుపును, మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన ఆరిఖులు సామాన్యవైద్యులు గూడ జేయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు బేర్కొనబడిన మూలక లే గాక యూనానా వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద సద్గుణలతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వాకిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 2-0-0	6. వస్తీకర్మము.	రూ. 0-4-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. క్షేమజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. ఆగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇవి ఆయుర్వేదము 1915
5. కల్యణింత్రము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వస్తీకర్మము మొదటి భాగమున మొదలు.

పోస్టేజీ వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబుకెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.బి.ఎ. బి. 155, బ్రాడ్వే. }
55, ఆచారప్పక వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వాత చందాచారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగవాయి తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను బెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం దీపావారి మాదురూప్యముల మండులను గొనిన వారలకు వచితము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 9-1-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-3 0-8-0 వజను 1-3 రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-3 0-6-0 వజను 1-3 3-8-0	డబ్బీ 1-3 0-2-0 వజను 1-3 1-2-0

జి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడినా. మం. కిటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,
10, ప్రేరిరోడ్డు, ఛార్డు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలకల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిమైనదాని. ఇప్పుడు ఇప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందుగాదు. పదియేడేడ్లుగా దేశమునం జంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము రోగలవు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

బిక్షనప్పము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నియబడును.
100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
నమ్మకమున నుండులు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండపురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసుమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏయే సమయముల నెట్టి పరిణామములచే బొందినది? మనుజులస్థితి మొదలగు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? ధర్మము లెప్పుడెట్లు మాన్పునోండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాన్వే? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే ప్రపంచ సిద్ధిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నిరపహేదిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. తైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలికో ట్రెండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్చులు వేతే. వలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14.) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నూతన రోమసంహాది.
బే గం సా హి స్టాప్.

ఈనూతన రోమ సంహాది ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును వాడలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.

BEGUMSHAHI SOAP
Regd. No. 37

వెల 3 బిల్లులు పెట్ట 1కి రూ. 1-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0. తపాలకర్చు 0-6-0 వలయువారు: ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ
నెం 6 బందరుపేటి పురాను.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.

"స్తుతిమతిమైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెట్లు కల్గెనో, యతులిత మాధురీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణశర్మారాచులచే శ్లాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సహకరించి వైద్యయత్నములతో ఆంధ్రవాత్సక్య రామాయణమును గుణగ్రావిజయ శాటకమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాత్సక్య రామాయణము కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలనుకుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీకాళహస్తిశత్రునిపటము గలదు.

6గము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 అ. వంతున ప్రోసివేతుము. కలసినవారు.
శ్రీరామజయమందిరము.
తిరువల్లిక్కేడి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

“ఈ కాలే 16 వ. రోజు మాపురమందిరమున బహుపాపిన
అమలాపురంతలయాకాశమున సామాన్యవర్షయందు యీ మా
పాంతమున చెన్నపురికి నడుగు నొకదాన్ని తలబాజీయమహాదేవ
సభ కీర్తించారు సభ్యులుగ వెచ్చుకొనబడిరి. ముగిసినా
వలె లక్ష్మీనారాయణగారు, వాడ్రేవు రామమూర్తిగారు సా
త్రపు గవర్నరాజుగారు, యివలూరి అయ్యగారు, కన్నుల నర
సింహాచార్యగారు, మున్నగు నోహలం ప్రతిగారు, అక్షయ శం
కరుమల్లురాయలుగారు, వాడ్రేవు వెంకటేశ్వరిగారును ”
అని మా అమలాపురం విలేజరుకు సూచించుచున్నాడు.

కోర్టువ్యవహారములు.

ముద్రాసుమోక్షము.

[వ్యాయమాద్రియ: ఓల్డ్ ఫీల్డ్, కేసీయరు గారులు].

విచారణను ఆపుట.

తిండినం ప్రాంతమున కుమారస్వామిపిల్లయనువాతని కుమారుని, 18 సంవత్సరముల వయస్సుగలదానిని యాతని సుమాప్తమొకడు సేవదీసికొనివెళ్లినట్లు ఆతడు పోలీసువారికి రిపోర్టుచేసెను. ఆదావానిజమైనదికాదని పోలీసువారు రిపోర్టు పంపిరి. అందువలన ఆతడు మానవ్యపరివారమునకై కేస్ మీద దావాతెచ్చెను. తిండినం సబాదిబజార్ మేజిస్ట్రేటు గారు దాదావాను విచారించి మొదటిదావా అబద్ధమైనదిగాని యుద్ధి పోయిమొసగి, కేస్ ను కేసుందకయే వదిలివెట్టిరి. ఇప్పటికి దాదాపు 8 నెల లాయెను. తనకోమార్తెకు 18 సంవత్సరముల వయస్సు అయియుండగా, 18 ఏండ్లని జూరినందులకని పోలీసువారు రాజకీయమైన ఇండియన్ క్రిమినల్ కోడ్ 211-వ సెక్షన్ క్రింద దావాతెచ్చిరి. తిండినం సబాదిబజార్ మేజిస్ట్రేటుగారు ప్రాసిక్యూటర్ జనరలు సాత్యుల విచారణ ముగిసిన పిమ్మట 182-వ సెక్షన్ క్రింద కేస్ మీద కేసును ముద్రయింపబడినది సమాధానము కోరిరి. ఇందుకు గురించిన విచారణ ఆపియుంచ బడుటకు ప్రార్థించుచు ప్రాక్టరుకు అప్పీలు పెట్టుకొన బడినది. ఇండియన్ పీల్ కోడ్ 195-వ సెక్షన్ ప్రకారము జరూరగు ఉత్తరువుగాని, అప్పీలింగ్ ముగాని లేకుండు 182-వ సెక్షన్ క్రింద కేసును కేరమున విచారించుట మేజిస్ట్రేటుగారికి అధికారము లేదనియు, ఇదివలె కోర్టువ్యవహారము నిర్దోషియని వదిలివెట్టబడిన ముద్రయి వైర మెంట్ల వాదావా సుదీర్ఘముననియు తీయి క నేర మును తీర్చి వాధించుట ఆశ్రయమనియు, ఇందువలన వాతని నుటలమునకు గల గౌరవమునకు హాని కలుగుచున్నదనియు వాదించబడినది. వ్యాయమాద్రియ అప్పీలు పిటిషనును అంగీకరించి, తిండినం సబాదిబజార్ మేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టులో విచారణ ఉండు దావా ఇక విచారించబడకుండుట కనుష్ఠ వొసగిరి.

[వ్యాయమాద్రి: కుమారస్వామి కాశ్రీ గారు]

ముత్యములను గురించిన దావా.

తా నొక తరహా ముత్యములను కేరము చేసియుండ, వానింటి లేనపుడు మరెవ్వరికీ ముత్యములనిచ్చి వైకము నిప్పించుకొని వెళ్లినందున ఆత్రేకము ముత్యము 892 యూని యుల కనుక తరవలయునని కోరుచు సామాన్యార్ పురాణ లార్ ఆను వాతడు కోమాటి ఆను వర్తకునివిదము, మట్ యొక రద్దీకునివిదము దావా తెచ్చెను. తానింటి లేనపుడు నేను తెలియకయే ప్రతివాడు లాముత్యముల నిచ్చిపోయినది యు, ఇంటికెరాగానే వానిని చూచి, యది తాను తరమాడి నది కాకుండుట తెలిసి, వెంటనే తనవ్యాపారుల ద్వారా ప్రతివాడులకు నోటీసు పిప్పించియుటను వాది జతుమన వా దించుటచేసెను. మొదట తరమాడి ముత్యములే యిచ్చితిమని ప్రతివాదులు నిన్నవించిరి. ఇరుప్రక్కలను సాత్యుల విచారిం చబడిరి. వ్యాయమాద్రిగారు తీర్పుచెప్పుట నా ని యుంచి యున్నారు.

[వ్యాయమాద్రియ: ఓల్డ్ ఫీల్డ్, కేసీయరు గారులు].

క్రిడికోర్టు ఉత్తరువు రద్దగుట.

అల్లరిచేసినందుల కని లేచినదావా యొకటి మరొక పట్టణం డిపిటిమేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరగినపుడు సాత్యు మొసగుటలో, తాను గడచిన ఆగస్టునెల తేదికి రాత్రి చిత్తుననం దొక గ్రామములో నుండి వెళ్లునను, అప్పుడు మొదటి ముద్రయి కొందరిని చేర్చుకొని లభించిరించు ప్రయత్నములో నుండినట్లును, కృష్ణమ్మ అనిగానల విదుగురుసాత్యులు అబద్ధపుసాత్యు మొసగిరి. వీరిసాత్యుము నిజమని నిర్ణయించి సాధారణమేసికొని డిపిటిమేజిస్ట్రేటుగారు అమృత్యునికై కేసువిధించిరి. అప్పీలు పెట్టుకొనగా, నెమకోజడ్జిగారు క్రింది కోర్టుతీర్పును రద్దుపరచి మతీయు, నైదుగురి సాత్యు ముబద్ధమని యుద్ధిచేసెందున, వారిమీద క్రిమినల్ దావాతేవచ్చునని యుత్తరువు పొసగిరి. కాని, యాయుత్తరువుమీద ప్రాక్టర్ నకు డ్రాఫ్ట్ పిటిషన్ పెట్టుకొనగా, వ్యాయమాద్రియ సందర్భములను పరిశీలించి పర్యాలోచనచేసి, యా యుత్తరువును రద్దుచేసిరి.

[వ్యాయమాద్రి ఓల్డ్ ఫీల్డ్ గారు.]

ఆయుధశాసనము.

లోగడి వాక్ నెలగా నైజాము లేకయే మూడు వేల కత్తుల సంఘకొని నందులకు వార్షిక కాబడిన మక్తం సాహెబు అనువానికి మద్యపట్టి చేసే ప్రోటు గారు ఆరంభ ఆస్త (ఆయుధశాసనము) ననుసరించి రూపాయలు జరిమానావిధించిరి. పిమ్మట ఈ కేసు ఉత్తర ఆర్కాటు నెమకోకోర్టుకు రిఫరెక్టుకుకు రాగా, బాంబే శే వయలు కానివాని సంఘకొనుట ఆశాసనముక్రింద క్షీంప బడుట కవకొకపెట్టు కలుగునను విషయమై నెమకోజడ్జిగారు ఆమేజిస్ట్రేటుగారు సమాధానము కోరిరి. తన తీర్పు తప్పుని మేజిస్ట్రేటుగారు తెలియపరచినందు మీద నెమకోజడ్జిగారు విషయమును ప్రాక్టర్లకు తెలియపరచిరి. వ్యాయమాద్రిగారు ఆతడు వ్యాయసమన్వికమైనది గాదని ఉర్కావించి, జరిమానా చెల్లించుట యందుకునెడల దానిని ముద్రయి వాప్పిచ్చివేయుట కుత్తరువు చేసిరి.

[వ్యాయమాద్రియ: ఓల్డ్ ఫీల్డ్, కేసీయరు గారులు.]

విచారణాధికారమును గురించి.

సూబేదుజమీందారుగారు 1906-వ సంవత్సరమునం దొకరయగునకు కోంతభూమి నిచ్చియుండిరి. ఆతని కర్నాలు చేసియుండిన కాల 1909-వ సంవత్సరములో ముగిసిపో ననియు, ఆభూమి ప్రాతేదీదుభూమియనియు తెలియజేయుచు, ఆభూమినుండి యార్ద్రము వెళ్లగొట్టుటగాను జమీందారుగారు దావా తెచ్చిరి. ఆభూమి పీసుభూమిగాదనియు, తన్ను లేగగొట్టుటకు కాలం తక్కువయెను లేదనియు, ఈదావా రెవిన్యూ డ్విజి విచారించదగినదిగాదనియు ప్రతి వాది జతుమన వాదించబడినది. నెమకోజడ్జిగారును, అప్పీలులో జిల్లాజడ్జిగారును వాదిపక్షపువాదము సరియైనదిగా ప్రాయ మొసగి, వాది కనుకాలముగ తీర్పుచెప్పిరి. మీద ప్రాక్టర్లకు రెండవ అప్పీలుపెట్టుకొనబడి ప్రతివాదులు జరిగిన పిమ్మట ఆయప్పీలు ప్రోసెక్ కాని, ఫుల్ రెంచికి రెటర్నుచేయుట ఆ కోనవచ్చుట.

[వ్యాయమాద్రియ: ప్రధానజడ్జి, కంకరనాడు కుదువ ప్రెక్టుమువిషయమున సమాన హక్కుగలవారు]

ఒకసార్తు నొక నొకవోటు కుదువయుండి నలో అప్పీయ్యుండిన వైకముమీద సమానమును వారు ఒక్కరికన్న నెక్కువమందియందుగా, య తానుచెల్లించ వలసిన వైకమును వారిలో నొక్కరిచేతి కచ్చె ను. ఆతదాసాముకు పుచ్చుకొనెను; తక్కిన వారికి య్యలేదు. వారు దావాతెచ్చిరి. వారు, వాడు పుచ్చుకొని యంగీకరించుటలో బదులయి నా యుప్రకంప వచ్చెను. కృష్ణ జిల్లాజడ్జిగారు వాదులకు ప్రతిపూలముగ తీర్పుచెప్పిరిగాని, ప్రాక్టర్లు అప్పీలులో వ్యాయమాద్రియ ఆతీర్పును రద్దుపరచి వాదీ పక్షమున దీక్రియొసగిరి.

[వ్యాయమాద్రియ: నెమకో ను కేసీయరు గారులు]

ఉరికిత్తు నిరవధిపడుట.

ఉత్తర మలబారు ప్రాంతమున కె రామకో అనువాడు తనమీద(దొంగతనమునకై) దావాతెచ్చినందున జి. పి. రామన్ కుమారుడు కోర్టుకుపోని కె. రామమును చంపెను. ఇందు లకుగాను వాడు వార్షిక కాబడిగా, నెమకోజడ్జిగారు వానికి ఉరికిత్తు విధించిరి. అప్పీలులో ప్రాక్టర్లు వారు ఆతీర్పును నిరవధించిరి.

పోలీసు కోర్టులు

కార్మికులకు

ఈ నెల 18 వ తారీఖునాడు రాజునాయక్ అను వాతొయింటను, ఫులక్క అను వామెయింటను కొన్నియిత్తిడి సాత్రలను, వస్త్రములను దొంగిలించినందులకై వార్షిక కాబడిన కందసామి యనువానికి పీ సెనెక జివర్యాయము క్షీంప బడినవాడు) మేజిస్ట్రేటుగారు ఒక్క-సంవత్సరము కఠినకేసు విధించిరి.

ఈనెల 15 తేదీ మునుస్వామియను దనువాతనియింటు రెండు ఇత్తిడి తట్టును, ఒక నెంసూను కొయ్యతట్టును దొంగిలించినందులకు వార్షిక కాబడిన గులుకాణం అనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు ఆర-నెల కఠినకేసు విధించిరి.

రావీబ్రదర్లు అను కంపెనీవారికి రామపురము రైల్వే స్టేషను సరిహద్దునందలి గిడ్డంగికి ఇటీవల కన్నము పెట్టి 2.0 మల్లసీసులను దొంగిలించినందులకు గాను వార్షిక కాబడిన రంసూక్ ముగగక్, స్వామి. ఊక్ అనుగూ, మును స్వామి, అనువాత, కందస్వామి అం నీ యులగురగా వడ పటి యడ్డగిరిద సెరము యజువుకాతనని వారిని జరిపివెట్టి, తక్కినవారిలో మొదటివానికి రెండేండ్లు, రెండవవానికి 18, నెలలు, మూడవవానికి ఒక్క-సంవత్సరము, ఈవంతుల కిత్తు విధించి, వీరిలో ప్రతియొక్కరును కిత్తు ముగిసిన పిమ్మట రెండేండ్లకాలము తమ వాసస్థలమును పోలీసువారికి తెలియ చేయుచుండవలయునని మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు చేసిరి.

ఈ నెల 18-వ తారీఖునాడు వెంకటస్వామిపిల్లయను వాతని కాలాకు నొకగులను దొంగిలించినందులకు వార్షిక యబడిన కన్నయ్యయను ప్రాతేదీంగకును, కార్మికులకు అడ్డా పిల్లవీధిలోని కాలవిసాయకర్ కోరెల ముండి వెట్టెను దొంగిలించినందులకు గాను వార్షిక కాబడిన గోవింద గ్రామజీయను ప్రాతేదీంగకును మేజిస్ట్రేటుగారు చెర్రెయిండ్లు కఠినఖయిను కిత్తు విధించి పిమ్మట రెండేండ్లకాలము వారు తమనివాసమును పోలీసువారి తెలిగించుచుండవలసినట్లు ఉత్తరువు పొసగిరి.

తుంగభద్రాకొల్లూరిద కాశలియుండు నీరుకట్టుపకు లను తనికీచేసి కులసౌకర్యములను గమనించవలయునను ఉద్దేశముతో నేమింపబడియుండు ఛానల్ నూపురంబెండె టుగారు సమగ్రాచీచక్కన్ నిర్వర్తించక తాముండలసిన స్థానమునం దుండక ప్రవర్తించుచున్నారనియు దిపిటికర్, న గారు విచారణజరగించియు ఫలముగలుగ లేదనియు వ్యాసం గ్రామ వాయుచున్నారు.

నాలుకెంబున నేవోకల్పించుచు వారలు. మనమేలము సరసవివేచిని భారతీయైత్రగా కనిపెట్టబడిన భారతవర్ష వాత ప్రకవిషయముల నేర్చుకొనవలయు నేమో? హిరణ్యకశిపు డెక్కడ? ఆంగ్లేయులెక్కడ? యూరోపు మహాసంగ్రామ మున కాంగ్లేయులకు ముందు భనంబొసగ భవద్దవాజ్ఞాపించె. ఎంతటి యుగారళి! ఎంతటివాత హిరణ్యకశిపును. ఈ సభవారికగును. రాజరాజేంద్రుడను, వార్షిక సార్వభౌమునకు విజయం బొసగునట్లు సర్వదయాయునికీ వారదమునికీ కో పక, కటిక వైకుంఠికి దుష్టజనస్తోత్రునికీ కోమట మిగులసంతా పకము. ఈవిషయము పురాణగాథల జెప్పవారికేకంకలేదో? రాజభక్తి దుపారముగనన్న వలయు సాయమొనర్చుదగు గాని ముటలవలక ప్రయోజనములేదు అనియొకదుర్వాచుచున్నారు.

వీరేశలింగ భండారగారు:—నిమగ్నత్రోలో భండార గారకార్య దర్శిగారిచేత్రాయబడిన వ్యాయమునూచించిరి.భాం దాగారస్థాపకులగు కృష్ణారావుగారుబ్రహ్మయ్యగారి విభవాని వాసాభంబాదులవై తీవ్రవికర్మములు ప్రాయుటయు. మతసమామతేని యారోజులలో స్థాపకులు బ్రహ్మసామాజి కులగుటయు, పండ్లెండు వత్సరములనుండియు బలుగుచున్న సంవత్సరార్థములకు రాకయూసంవత్సరమే కాశ్రీగారు దయచేయుటయు ఆరువచ్చినపుడు స్వీయవర్తక నేతిలో పట్టుకొనిదానిని ఆనెక తనూమలుగా త్రిపురము విమర్శించుచు, శ్రీవిద్యునుజించి చెప్పుచుపంతులవారి తెల్పుకొనుట యు వావ్రానెల వాధారములైనవి. ఆరునను అంధ్రలోక మెఱుగదని కాజోలు మాకార్యదర్శి గారాయనను పొగడి వారు. ఇంతవనమా కిత్తులతో సంబంధములేదుగానఆ త్రి సభికులలో నిష్పక్షపాతుల యల్లిపాయాను సామగ్గకా నివాచనను. మంచిచెట్టులు ప్రాచుర్యపాదవర పాముయెరుగక పోరు! సభికులు తెలివీకొనలేక పోలేరు!! అనియొక చంనా దారుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఆంధ్రవత్తిక

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 23 వ తేది

బుధవారము.

ఆరోగ్యోపన్యాసములు.

మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు రెండుసంవత్సరములుగా నాలోచించి పాథారణ ప్రజకు ఆరోగ్యవిషయములు నేర్పుటకు ఉపన్యాసము లిప్పింప వలసివదని తీర్మానించినారు. శ్యానిటరీ కమిషనరుగారును విద్యాశాఖాధికారియు ప్రభుత్వమువారిలో నీ రెండుసంవత్సరములుగా విషయములు పర్యాలోచించి ఇప్పుడు విద్యాలయములకు సరఫరాచేయుచు మ్యాచులూంత్సరలు ప్రదర్శనోపకరణవిలుగా చాలవలసియు తగినన్ని స్లయిదులు, అనగ కలిగిన చిత్రము లు.

తేది. పనిచేయగలరా? పనిచేయుట. దాయని యాలోచించుట యవసరము. వైద్య శాఖలో ప్రతిజిల్లాలోను నిటీవల క్రొత్తగా నేర్పదిన ఆరోగ్యసహాయకు డను నొకయాధికారి యున్నాడు. అతనికి ఉపన్యాసము లిచ్చుపని యొక్కటే యైనయెడల గూడ నొంటరిగా మండల మంతటను చాలినంత పనిచేయలేదనుట వ్యవస్థము. అయిన నిప్పు చాతగి పని యుపన్యాసములు లేకయే యపారముగా నున్నది. అతడుగాక మండలములోనుండు వైద్యాధికారులు వైద్యాలయములకు సంబంధించినవారు. వీరు తమతమ వైద్యశాలల పనిచేసంపూర్ణముగా చేసికొనలేక యున్నారు. వైపెచ్చనకెచ్చుటనైన సహాయము కావలసినట్లైన యెడల వైద్య సహాయమునకు నురుక వలసియున్నారు. ఆపని కొంతద్రవ్యమును దెచ్చునదియైన యున్నది. కావున వీని తమ నివాస గ్రామముందైన తగినంత పరిశ్రమ చేయగలరో లేరో యను సందేహము కలుగుచున్నది. మనసుకువచ్చి వైద్యశాఖవారు దమయథాశక్తిగ పనిచేసినను వారు మండలములోని నూర్లకొలది గ్రామములలో నెక్కువలో నెక్కువ పదిలకి సంవత్సరముపాడుగున నుపయోగపడగలకేమో. ఉపాధ్యాయుల వినియోగములను గురించి చూత మందమా, వారికి నిచ్చు జీతము తక్కువ. వారు బ్రతుకుపట్టికిని వారు పిల్లలకు జెప్పుచువుకును సంబంధమేలేదు. ఒక్క మధ్యమపాత శాలలున్న చోటులదక్క నుపాధ్యాయులకు పెద్దవారగు ప్రజలకు విషయములు నచ్చజెప్ప

గల సామర్థ్యము కలదని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఒక వేళ ఉన్నను బడివంతుల కీదేశమున నాతకారణము లేదు. గౌరవము కలవాడైనను తనవిద్యాధులకు జెప్పుకొని యితరులకు జెప్పుచుంటే యవకాశము కుదురునా యనుట సుశయాస్పదము. ఈపనికి విద్యాశాఖ వానిగూడ చేప్పకొనుట ఒకటిగా నుపయోగకరము. ఉపాధ్యాయుడు మనుషటికంటె నెక్కువ సానుగ్రహితో తంపిల్లలకు ఆరోగ్య విషయములను బోధింప గలుగునేమో. ఈ కారణములచేత వైద్యశాఖ వారుగాని విద్యాశాఖవారుగాని తమంతట విశేషము ఆరోగ్యోపన్యాసముల విషయమున పనిచేయు గలరనుట నమ్మరానిమాట. అందువలన క్రభుత్వము వారిచ్చసహాయ ననుసరించి వైద్యశాఖాధికారుల సహాయమున స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘముల వారే యీకార్యమునకు బూనవలసి యుండదు. ఈస్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములవారు క్రభుత్వమువారినుండి యనుమతిగొని ప్రతిచోటను తమ తోపాటు పనిచేయుటకు నుత్సుకులతో గూడిన ప్రత్యేకానధికార సమాజము నేర్పరచుకొని ప్రజలలోని విద్యావంతుల సాయము కొనినయెడల ఫలము తప్పక కలుగునని నూనమ్మకము. ఇన్ని చేయలేనిదని ప్రభుత్వమువారు స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములకు జెలియజేసినను తెలియచేయ వచ్చును. మొత్తము మీద ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టిన కార్యము మిక్కిలి లెక్కమాపాత్రమే యెను ప్రజ

కార్యముకై యుపయోగించు కొనిండ్ల ప్రారంభింపక యిదివరకు అన్ని గూడలె పైనుండి క్రిడికి పని చేయుట అన్ని కార్యములకంటె నీకార్యముల దాయకము కాకనూరగు లలోనుండు ప్రభుత్వపు సేవలపైన నిది మొక నొకరిక నేరణములు రైతులకు పోభుక్తియు చదివి చెప్పుటాత ఫలవ తనుయి యంత ఫలవంతము కాకలదు. కావున వారి విషయము నొంగి తాముతగిన

సహాయము చేయుచు నీపనిలో ప్రజలలోని బుద్ధిమంతు లుత్సాహమునందున బోనప్ప వారిచేత దీనిని నిర్వహింపించుట శ్రేయస్కరమని నమ్ముచున్నాము. ఉపన్యాస విషయముల విషయమున గూడ నిట్టి ప్రజామోద మవసరములు కొక యుదాహరణము నిచ్చుచున్నాము. శ్యానిటరీ కమిషనరుగారు కిటిగిగురించి వ్రాసిపంపిన మూది యుపన్యాసములో నొక చోట సీటింగు పాత్రలను శుభ్రముగా నుండ జేయుట యవసరమనుచు మనదేశమున నుపయోగించబడు నిత్తడి పాత్రలను శుభ్రముచేయుట కిష్టమనియు వానిమీద కల్పవము చేరిన కనవిండదనియుచెప్పి గాజు పాత్రలు పీంగాణిపాత్రలలో నీకవము లేదనుచున్నారు. ఇందేమియు చిత్రములేదు. అంతతప్పనులేదు. కాని యిట్టిమాటలను మన పట్టణాశ్వవారికి జెప్పినయెడల ఈతడు మనలను దొరలు గమ్మనుచున్నాడనువా రుండకపోరు. శాశ్వతమగు నుంచి యిత్తడి పాత్రలను వదలిపెట్టి తమ గాజుపీంగాణిల కొను మనుచున్నారనియునువారును నుండకపోరు. ఈయనరథంతులకు కమిషనరుగారు ఇత్తడిపాత్రల వైనమెరుగనికతన కలుగుచున్నది. ప్రజలలోనివారికి సంబంధమున్నయెడల యీవిషయములలో సద్గుణాలు జరుగగలవు. హిందూదేశముల పరిస్థితుల కనుకూలమగుకార్యము పూర్ణ ఫలయతముగా నడుచుననుటకు వీలుండును. హాయిండ్ వాధికారు లున్నంతమాత్రన లాభముండదు. వారు వై పాశ్చాత్యాధి

కారి మాటను ముఖికి ముఖిగా నొప్పబొప్పి యతనిని దనియింప జూతురు. కావున ప్రభుత్వము వారు ఆరోగ్యోపన్యాసములను ప్రారంభించుటకు ముందు ఎంతవరకు స్వతంత్ర వైద్యులను ఎంతవరకు స్వతంత్ర విద్యార్థులను నుపయోగించుకొనవలెనుటను ఆలోచింపవలసి యున్నారు. ప్రభుత్వమువారు చూపినమాగ్ధమును బట్టి ప్రజలు స్వతంత్రులై సమాజము లేర్పరచి కొంతదూరము పనిచేసి ప్రభుత్వమువారి పనికి సాయమైనను కావచ్చును. కాని యిది రెండవ పక్షము.

అనపర్తి శివారావుగారు చేసిన శాపిగాజుపేట, సావరము, కొత్తపూరు అనుపతాను అనపర్తి గ్రామములో చేర్చి యూనియను చేయుటకై పెద్దాపురము తాలూకా బోర్డువారు జూను నెల 23 వ తేదిని తీర్మానించి, గోదావరి జిల్లాబోర్డువారికి పంపిరి జిల్లాబోర్డు వారినున కంగీకరించి, దొరతనమువారికి తెలియజేయగా 1915 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ మొదటితేదినండి, అనపర్తిని యూనియను చేయుటకు సమ్మతించి, యీ విషయము పోర్టు సెయింటుజార్జి కెజెట్టులోను, గోదావరి జిల్లాకెజెట్టులోను ప్రకటించుట ఉత్తరువు చేయబడినది. అనపర్తిలో రైలువేట్టపను ఉన్నది. గ్రామముక్రమక్రమముగ నృద్ధిలోనికివచ్చుచున్నది. అనలు గ్రామములో 903 ఇ స్లను శివాదులతో 70 ఇండ్లును కిప్పు. శివారులు కలుపుకొని జనసంఖ్య 5,122 నుంది. ఇంటిపన్ను వలన 1500 రూపాయలు ససూలు కావచ్చును. ఇందులో గుమాస్తాల ఖర్చులు చున్నగువానికి సంవత్సరమునకు 800 రూపాయలగునట. ఈయూనియనులో 8 గు పంచాయతీదారులకు మించి యుండదు. రానుచుగ్రామము తాలూకాలోని గ్రామములను ఆరోగ్యవంతముగ చేయుటకై 1911 వ సంవత్సరములో శానిటరీ డిప్యూటీ కమిషనరుగారు కొన్ని యేర్పాటులను తెలియ చేసిరి. ఈతాలూకాలోని డ్వాగ్రామము లలో వేయిమందికి పైగా జనసంఖ్య గల వానిని యూనియను లుగ మార్చి వీధులను శుభ్రపరచి, మరుగుదొడ్లనుకట్టించి, ఆరోగ్యముగ నుంచుటకై ఆలోచించబడినది ఆప్పటి నుడియు దొరతనమువారు చాసొమ్మ ఖర్చుపరచి కొన్ని స్లములను కొని, అనపర్తిలో నెన్నియో సంస్కరణములనుచేసి ఆరోగ్యస్థితికి దెచ్చుటకై పనిచేయుచున్నారు. గ్రామములు యూనియనులక్రింద నుండినగాని యిట్టిపనులు సరిగ నెరవేరబావు దొరతనము వారి యేర్పాటును చేసిందు కై అనపర్తి గ్రామసులెంతయు కృతజ్ఞులు.

దాక్షిణాత్యవైందనోపాధ్యాయ సంఘము వారి విద్యావిషయక మహాసభ. ఈ సంవత్సరపు సభ చెన్నపురి పన్నయపుకళాశాలలో జరగును. బర్హా, వార్డ్లకారేజి ప్రధానోపాధ్యాయులగు జె.కీ.కోటిలింగము ఎమ్. ఏ. గార్ల సవాధి సత్వము హించెదరు. ఈసభ జనవరి నెల 2-వ తేది శనివారమునాడారంభమగును. అనాడు 11 గంటలకు సంఘము వాదకవిషయోప సంఘముగా చేప్పడి కార్యక్రమమునకు యింతుగు. అనాడే యపరాహ్నము 2 గంటలకు మహాసభ సమావేశమగును; రిక రెండే జే ఎస్. ఎమ్. హూసణ, ఎమ్. ఏ. గారు స్వాగతోపన్యాసము నొసగుదురు; అగ్రాసవాధిపతిగారును ప్రసంగించెదరు. 4 వతేది సోమవారమునాడును 5 వతేది మంగళవారమునాడునుకూడ సభజరగును. సభాకార్యములు పూర్తియెదురువారే చెన్నపురిపాధ్యాయ సంఘమువారు దాక్షిణాత్యవైందనోపాధ్యాయ సంఘమువారికి విందుసేయుదురు.

బాంబాయి ౧౪ జనవరి 22:— విప్లవ బోధనా నిగివ
బాంబాయి మహా పాఠశాలను సహా స్థిరపఱచు సభ్యులను
గూడ త్రిశ్రేణులగు దెప్పనెంటు హాల్డింగారి పరణమునకు
సంతాపమున వెంట్రును సానుభూతిని ప్రకాశింపి ప్రభువు
గారికి విన్నవించుచు తీర్మానములు చేయుచున్నది. పురపా కస
ప్రతినిధి బోధనామెహతా గారితీర్మానమున ప్రతిపాదించిరి.

తెలిసియును, (ప్రాప్త) యుద్ధరంగము.

భాగ్యవైపున, యింగ్లీషువారింతకు మరునాడు పట్టుకొనిన కొన్ని కండ్లములు జర్మనుల చేత మైవని. రిభిబర్డు వైపున హిందూదేశపు సేనలు నూరుజనుల దూరము ముందుకు పోయినవి.

కన్నెలూగ చూచిన సంగతులు.

ఆంధ్రనామ సంవత్సరములో నొకరు ప్రత్యక్షముగ చూచిన సంగతుల కొన్ని తెలియజేయుచున్నాము. — లాండు చేరుపటాలపు నైకులను ఉద్యోగులు కూరముగ చూచుచుండుటచే వారికందరికి యుద్ధమునందు చాల విసుగువలపుటైనది. కాని ప్రస్తుతము జర్మను వైస్యములు విశేషముగ నున్నవి. వీరు బలియమైన స్థానములలో నున్నారు. రెండుమాసములకు పూర్వముకంటె యుద్ధము మంచియేర్పాటులు చేసికొనినారు. జర్మనులు ఎడతెగకుండ తమమీద మిత్రమండలిసేనలు పడినప్పుడు రక్షించుకొనుటకు యేర్పాటులను చేసిరి. పంక్తి వెళుక పంక్తి యిట్లెయ్యెదా పంక్తులలో యుద్ధిగ కండ్లములను త్రవ్వకొనియున్నారు. శత్రువులు భాగముగ మీద పడుటకు వీలులేకుండ యెన్నియో నిరోధములను నిర్మించుకొనినారు.

పోలండు యుద్ధము.

విస్ఫులూరిక ఎడమవైపున తీవ్రమైనయుద్ధము జర్మనులకు రుద్రులకు జరుగుచున్నది. వార్తాపట్టణమును చేరు తలంపుతో రెండు జర్మసంఘములు విజర్పానదిని దాటివని. కాని యుద్ధము వీరిని కాళముచేసిరి. కలిషియాలో మాన్యులేదు. ప్రెజిడియంట్ కోటాని ఆస్తియనులు యుద్ధములమీద పడగా, వెనుకకు వెట్టివెనుటచేరి. చాలనుండి ఖయ్యీలుగ పట్టుకొనబడిరి.

బక్షిదాస్రికా వ్యవహారములు.

జర్మనీవారి ఆస్తికా వైర్పతి భాగమునకు యూనియను ప్రభుత్వము వారి వైనికులు వెల్లి జర్మనుల సంగతి సుదగ్గములను తేని వెట్టుచున్నట్లు దక్షిణాస్రికా ప్రభుత్వమువారు తెలియజేయుచున్నారు.

క్రాంతిసేనలు.

గ్రేటుబ్రిటన్లో ప్రస్తుతము తయారుచేయబడుచున్న క్రాంతిసేనలగురించి టైమ్సుపత్రిక వైనికవిశేషముడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— సమర్థులగువారి సేనలలో చేరి. నెమ్మదిగ మంచిత్తునుపొంది. తిరిగిచేయబడునప్పుడువీరికించుకయైనను విశ్రాంతియిచ్చుటలేదు. బెల్జియను ప్రాన్సులలోని చునసేనలకు సహాయము చేయుటకు చాలనుండి వీరు వెళ్లిరి.

యుద్ధవ్యయములు.

సంస్థానాధిపతుల సహాయము.

డిల్లీ, డిసెంబరు 22:—యుద్ధవ్యయములకుగాను, సరి వారారాజుగారు 20 లక్షలు, దేవానరాజుగారు, పాటడి రాజుగారు, వీరు 15 లక్షలు ఇచ్చిరి.

సాగ్రాలోని సామంతరాజుగారు 10500, కాంగు వ్రురపు సంస్థానాధిపతి 6 లక్షలు, యవరాజుగారు నెలకొల్పిన యుద్ధనిధికి ఇచ్చిరి.

రాజప్రతినిధిగారు.

డిల్లీ, డిసెంబరు 22:—నేటిసాయంత్రము రాజప్రతినిధిగారు డిల్లీనుండి డేరాడూనుకు బయలుదేరి.

పరమపురికారుల ప్రవర్తన

లండను, డిసెంబరు 22 :—పారిసునందు నిన్నటిరాత్రి వారతనమువారిట్లు ప్రకటించిరి ఇదివరలో పోయినకండ్లములలో చాలభాగము నేటియుదయమున బ్రిటిషువారు స్వాధీనముజేసికొనిరి. లీవోస్నోవద్ద యిదివరలో మనము స్వాధీనపరచుకొనినకండ్లములను తిరిగి చేజిక్కిజేసికొనవలెనని జర్మనీవారు నాలుగుసార్లు మనవైబడిగాని వెనుకకు గొట్టబడిరి. సాయంత్రముదక్షిణమున భూస్వానే నీ వాయవ్యమునందు మనము శత్రువులవైబడి వారికండ్లముల వరుసలలో మొదటివరుసనందు స్థానమేర్పరచుకొంటిమి నెంటుమార్పునందు ముందుకు పోతిమి.

లండను డిసెంబరు 22:—పార్లిమెంట్-నేటివర్ణావృత్తిము ఆధికారులట్లు ప్రకటించిరి:—సమగ్రముమొదలు లీనువరకును ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. లీనుకును ఏయినుకును మధ్య భాగమునందు కాంగ్లీనుండి మానెరి పడవచ్చిన జర్మనులను మేముపార్దవలెతిమి. బ్లాంగ్లీ ప్రాంతముల కొన్ని గ్రూపుములు మన్నేజిక్కివని. జర్మనులు నామెట్టును ఆసనిపము నందలి నూకండ్లములను ముట్టడించుట వలన మేము విశేషముగ ముందుకు పోవాలికోటిమి. లిహెన్సప్రాంతమునందు మూడు

సారులు మేము శత్రువులను నిరోధించితిమి మరియు కాసిలి వాలీ ప్రాంతమునకు తూర్పు పశ్చిమములందు మేము కొంచెము ముందుకు పోగలిగితిమి. మాఫిరంగులు మోవారరు పీటభూమిపైని తీవ్రముగ గుండ్రుచేసిరి. రియూవద్దనుఅగ్గోను వద్దకు, ఖాంపెయినకద్దకు ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినది. పోలియను చుట్టును, సస్నీల సమీప సమరము జరిగినది. ఈ ప్రాంతమును మేముంత విశేషముగ ముంగుట పోగలిగియుండలేదు. పెర్రెసు, లెసు, హ్యూను ప్రాంతమునందు 1500 మిలు రులవరకును. కండ్లములనలె అరువ్పబడిన జర్మనుయుద్ధపుకట్టడములను మేము స్వాధీన పరచుకొంటిమి. లీన్సుజోకు కి కాన్య భాగములో మాకు స్వాధీనమైన స్థలములందు నైస్, మలను సమాజేశము చేసితిమి. జోయను డేలాగుపూరి నందలి లీకాల్వేరి గుట్టలకు సమాపమునందున్న కండ్లము, నస్నీటిని మే మాక్రమించుకొంటిమి. నెయింటు హ్యోబ్బెయొద్ద మేము ముందుకు పోవుచున్నాము. వాయునుబొల్నా నువద్ద మేము జోల్స్వీయన స్థలములోకి వంతును మరల స్వాధీనము చేసికొనినహాట శత్రువులను పోగొట్టితిమి. వేంకొయియొద్ద ఆగ్గోనుకు, మ్యూజుకును మధ్య మేము కొంత ముంగుట పోగలిగితిమి. పెలిన్ కోట్టుకు ఉత్తరభాగమున మా వైస్యములు ముల్లేతిగకంచెలను దాటిశత్రువుల కండ్లములను కొన్నిటిని పట్టుకొన గల్గెను. ఆకండ్లములు ఇదివరకు జర్మనులు మావలకు తీసికొనియుండిరి తరువాతమేము వాయును డిక్కోనెక్ వాయుగోష్ఠిపట్టుకొంటిమి మేమిటినల స్వాధీనపరచుకొనినస్థలములో పోరతివ్రముజరిగినది.

పార్లమెంట్ పార్లమెంటు.

లండను డిసెంబరు 22:—నేడు పార్లమెంటులో జరిగిన పార్లమెంటు సభలో ప్రజాప్రతినిధుల యెడట ఎం. వి. యూనుగారు మంత్రివర్గమువారి పక్షమున, ఉద్దేశకరముగ ప్రసంగించిరి. జరిగిన యుద్ధవిషయము నంతయును మరల సుదువుచు ఆయన యిట్లు చెప్పిరి:— ఇలవంతముగ వాక్ మిధిమకొనిన స్వాతంత్ర్యమును మరల రాబట్టుకొనువరకును కోల్పోయిన పరగజాలను కాశ్యతముగ తిరిగి సంపాదించు జరకును బెల్జియను దేశముకు సుపూర్ణముగను. విశ్వోయును, స్వాతంత్ర్యమును సమకూర్చు వరకును జర్మనీదేశపు సాంక్రామిక తీవ్రతను భ్యంసముచేయువరకును పర్యవసానమందు మిత్రమండలివారు యూరోపుదేశమందు కాంతిప్రదమున, వ్రాయబడ్డమును అను మారెరాజ్యములను యేర్పరుచుటకు ఆవకాశముల కలిగించువరకును, పరాసు దేశములు తమమిత్రులతోకూడ యుద్ధమును విడువరు సాగ లేని యుద్ధవైపుకముగ వైస్వాధిపతుల వారిపాలము క్రింద పరాసువైకులు అధికసాహసమును చూపుచున్న కతమునను, పరాసునావికులు, ఆంగ్లకా వైస్యముల తోపాటు సముద్రములను కాపాడుచు అధికశక్తులను కక్షించుచు, వైస్యము లాకపోడినుండి మరియొకవోటికి పంపబడుటకు ఆరకాళము కలిగించుట వలనను, పరాసుదేశముకు విజయముకలుగుననుట కిశ్యమును. పరాసుదేశముయొక్క ఆర్థికస్థితికూడ అత్యంత క్షామాపాతముగ నున్నది.

విక్టోరియా క్రాసు బిరుదము.

లండను నెట్లెట్లు ప్రకటించబడుట.

లండను డిసెంబరు 22:—డి. ఆను సోమేరైసనకు కమేండుగ నున్నప్పుడు, లెవెటిసెంటు వార్తముహోల్బూకు గారు అత్యధికమగు ధైర్యమును చూపినందునకై ఆయనకు విక్టోరియా క్రాసుబిరుద మొనగబడినది. ఇందలి వివరములు డిసెంబరు 14-వ తేదీని యియ్యబడిన లెంతివార్తలో 9 గంటలు అను పంక్తివరకును వివరింపబడినది లండను నెట్లెట్లు లో ప్రకటించబడినది.

వృత్తాంతములు.

గోదావరిజిల్లా, రాజవోలుతాలూకా, పుల్లేటిమర్తగ్రామమునందు గల ఎలిమెంటరీ స్కూలుకును ఒక భవనము నిర్మింపబడుచున్నదని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఒకసవనము:—18-12-14 డి. పుత్రికలోని నెలూనార్దలలో దేవస్థానపుగూనుల కవుల్లిచ్చుట మొదలు తరువాతి సంగతులకు గంగవాసులచేనా యానునవ సందంధించిరి అని నీచనాపురవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

బల్లారిజిల్లానుండలి బల్లారి-కర్ణాటకగ్రామముల నడిమిలో దూనకు సంబంధించి చేరకుంటనంకమీంద సంశ్లేషణ : 2 త్రము, ఈసంవత్సరము వంశెనలుకట్టుకొని క్షయపరాగి : 4 బట్టకు సిద్ధముగానున్న 6 లక్షల నూపాకులనుండి, శ్రభ్యము వారు 19,201 ల నూపాకుట క్షయపరాగి.

విచారణసంఘము:—గౌ. వ్యాసు, సి. ఎస్. గారును గౌ. వాదయ్యగారును, సి. వా

వెనుకటి బవరసెలలో జరిగిన విద్యాపరీక్షామిరాచిక్రకళాప్రదర్శనమున నొకచిత్రపటమును ప్రదర్శించి, రెండవమామలి (వెండిపతకపు బహుమతి) కి నిర్ణయింపబడి, యిప్పటికి రమారమి పదునొకండుమాసములయ్యె, తా నిప్పటికి పలుమరు ఆప్రదర్శనపు కార్యదర్శిగారికివ్రాసియు, పతకముగాని, తుదకు ప్రత్యుత్తరముగాని రాకుండుటంజేసి, యా పతకమును బడయుటకై యెవ్వరికి వ్రాసుకలయునో, ఎట్లు వ్రాయవలెనో, ఈమున్నగు సంగతుల నెన్నరెని యా పత్రికములముగ తెలుపగలుగుదురాయను నాశతో హైదరాబాదు నుండి యొకరు వైయంశములను మాకు వ్రాసియున్నాడు.

కొక్కండ వెంకటరత్నముపంతుల “స్మరణచిహ్నము నవనాగరములు ఆంధ్రములో వ్రాయుట గౌరవహీనమక కలచిన కాలమునండియు మాతృభాషాభివృద్ధికై పాటుపడిని మనానియులలో పీకొకరు మంచిమర్మకులు; వీరివాగాటి యసవృత్తు, వీరివాత రెంకగంభీరముగను క్షిప్రముగను ఉండెడినో వీరియొపస్యసము లంతనులభముగను, మాధుర్యముగను ఉండెడివి. వయోవృద్ధులైనను ఓపికతో వ్యాసములు పద్యములు విరంతరము వ్రాయుచుండెడివారని యాంధ్రపత్రికాపాతకులకే తెలియును. వీరిమరణమువలన సాంప్రభావకు గొప్ప లోటు వాటిల్లినదని చెప్పుకొమ్మడు. వీరిగౌరవార్థమై వీరి ద్యోగముచేసిన ప్రెసిడెన్సీ, రాజమండ్రి కాలేజీలలో నేవైజ స్మరణచిహ్నము శేర్షరిచెదరని గమ్యుచున్నాను” అని యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

కృష్ణా, గుంటూరు మండల విశ్వబ్రాహ్మణ సప్తమహాజన సభ:—ఈసె 29, 30, 31, తేదీలందు గుంటూరుజిల్లా కొల్లూరుపురమున శ్రీ కృష్ణా గుంటూరు మండల విశ్వ బ్రాహ్మణుల సప్తమహాజనసభశేర్షజరుగును. టిల్లెలు మొదటి తరగతి రు 1—0—0. రెండవతరగతి రు 0—8—0. మార్పు:—కొల్లూరు తెనాలికి 12 మైళ్ళదూరముననున్నది. తెనాలినుండి గుల్లపుబండ్లవై రాకవచ్చును. తెనాలికిమెలు మద్రాసు నుండి రాత్రి 8—30 కు, తెజవాడనుండి రాత్రి 12—30 కు, ప్యాసింజెరు మద్రాసు నుండి ఉ 8 గంట, రా 7—30 కు, తెజవాడనుండి ఉ 7—30 కు, సా 7—30 కువచ్చును. పెదవడ్డ పూడినుండి కొల్లూరుకు మేలుబోటుమీద రావచ్చును. బోట్లు వడ్డపూడినుండి రాత్రి 8 గంట, ఉదయం 8 గంట బయలుదేరును.

ఈ వెంటి వ తోఖు గురువారము తోజున శంక వ్రాబాదులో వ్యాయవాదిగనున్న శ్రీముకవాడి కృష్ణరావు వీ. ఏ. డి. యలో గారు, వాగపురములో నుండు శ్రీమతి మాణి క్యాంబ గారిని వైదికధర్మాను గుణ్యముగ పరిణామాడిరి. వరుడు నేకసమాప్త బ్రాహ్మణుడు, కథపు విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులగు వెన్నెటి యాంధ్రగౌరవ. ఈయన తన కడు నైదవ గంగత్సరముననే భర్తవృత్తినిపాడుకుటచే ఇని యాంధ్ర మహావృత్తిబ్రాహ్మణులలో జరిగిన ప్రథమ పునర్నివాసముని చెప్పవచ్చును. శ్రీకృష్ణాగ్రామగారు మిగులపట్టుదలయు, సత్సాహముగల అర్థసామాజికులు వీరు కొంతకాలము హైద్రాబాదు ఆస్థానమునందు కర్వకేలుగ కూడనుండిరి. ఈనవదం పకుల నీశ్వరుకు ఆయుర్యాగోష్ఠ్యోక్త యుతులునుగా జేసి రక్షించును గాక! అని యొకరు వ్రాయుచున్నాడు.

వృత్తాంతలేఖలు.

ఆత్మకూరు వార్తలు

(స్వకీయ విశేష వివరములను)

వాతావరణస్థితి

ఆత్మకూరు, డిసెంబరు

లంత సున్నజుట్టిరం

ముదురుము

పనియం.

మరియుండలేదు అది పూర్తిగా

ఈపట్టణమునందలి యొకశృంగారభవనమున నుండును.

జెజవాడ వార్తలు

(మావిశేషములను)

కాలస్థితి, యుద్ధము.

ఈ యుద్ధములన నిప్పుడు వర్తకము చాలభాగము నశించిపోయినది. దేశంబయినను వచ్చిచోకి స్థితిసామ్యము కై ధాన్యము నీపట్టణమునకు తెచ్చుటయో లేక తెచ్చెదమని చెప్పి మందుగా దబ్బునీసికొనిపోవుటయో జరుగుచుండెడిది. కాని ఈ సమయమున చాలమట్టుకు ఆ పాదావడి ఏర్పడలేదు. యుద్ధముయొక్క పరిణామమునై ప్రతివాడును ఆకు రకతో వేచియున్నాడు. ధరలుతగ్గుటవలన కలిగిన నష్టముచే ఆసేతులు బీదలగు నున్నారు. ఈ యుద్ధ మెప్పు డంతరించునో గదా!

పాఠశాలలు.

క్రిస్తును నెలవులకై పాఠశాలలన్నియు ఈదినము మూయబడుటచే విద్యార్థులలో చాలమంది వారివారి గ్రామములకు వెళ్లుచున్నారు. తిరిగి వీరిచిట్టి వచ్చువరకు పట్టణములో చాలగండడి తగ్గును.

హిందూ హైస్కూలును స్థాపించుట కాధారభూతులయిన ఆ కెల్ల వెంకయ్యగారి మరణముచే ఆ హైస్కూలుకు కలిగిన నష్టమునకు మేరలేదు. వారు చరిపోయి ఒక సంవత్సరమును పోలేరుగా ఈలోపలనే వెళ్ళుచిట్లు తటస్థించుచున్నది. స్కూలును తమకు స్వాధీనపరచినట్లయిన నుంచి నీతికి తెచ్చినవని దివాన్ బహద్రులు యెల్లె నెట్టిబాసరామయ్యగారు చెప్పుచున్నను అంతల కియ్యకొనక కాలయాపనచేయుచున్న మా హిందూ హైస్కూలు కమిటీవారు స్కూలుకు గొప్ప ఆపరాధముచేయుచున్నారు. అప్పుచూతమా హెచ్చుచున్నది. ఇటుల నింకొక సంవత్సరముండినచో స్కూలు నీతి చాలపీననీతికి వచ్చును. బాసరామయ్యగారు దివాన్ బహద్రుల దిగుదాంకితులు. జిల్లాజడ్జిపదవి ననభవించినవారు. మెట్ట మొదటినుండి స్కూలుకై వెంకయ్యగారితోగూడపాటుపడిన వారు భవంతులు. ఇట్టివారు స్కూలుకు కావలసిన దబ్బు నంతయు ఇత్యు నిశ్చయించినప్పుడు మిన్నకుంటు చాల పొరబాటు. ఇక నైనను మా హైస్కూలు కమిటీవారు త్వరపడి తమచేతమయినచో చందాలు వేసికొనటయో అటలందా లు వమూలు కానిచో బాసరామయ్యపంతులుగారి స్వాధీనము చేసుటయో శ్రేయస్కరము. లేనిచో గొప్ప యపభ్యాసి పాల్పడియెదరు.

మరియొకమనవి. ఈ స్కూలుకై ఆ కెల్ల వెంకయ్యగారి శ్రమ నెఱుగనివా రెవరును ఈ పట్టణమున లేరుగదా. వాణ్ణాప కాగ్రమై పాఠశాలలో వారివిశ్రమము నొకదానిని ఉంచినచో ఇతరులకు పాఠశాలకై పనిచేయుట ఉత్సాహకరము నుండును. కనుక కమిటీవారి కృత్య తాపూర్వకమైన పనిని గూర్చి యోచించుట గాక.

మ్యునిసిపాలిటీ.

ప్రకర్షకుగారి రాకవలననేమి, మామధ్యమములననేమి కొన్నిరోడ్లు ముంచిస్థితికి వచ్చినవి. తక్కినరోడ్లుగూడ ముంచిస్థితికి రావచ్చును. ఇప్పటికి దాదాపు 10 సంవత్సరముల

నుంచి మ్యునిసిపల్ సభ్యుడుగా నున్న తోట బ్రహ్మయ్య వాయుడుగారి పదవి గడచిన నెలలో సమాప్తిచెందినది. వీరును పూర్వపు ప్రెయ్యుగారును ఓడి ఎడమ భుజములవలె నుండెడివారు. వారి ప్రైవేటుకాపదవి సమాప్తి అయిన పిమ్మట ఒక సంవత్సరము మాత్రము బ్రహ్మయ్య వాయుడుగారు కవున్సిలరుగనుండిరి. ఇకను ముందు వీరు ఆపదవికై ప్రయత్నించరట.

ఈ సంవత్సరము మా మ్యునిసిపాలిటీగూడ ప్రభుత్వము వారి విమర్శన చూచిన ప్రతివానికి ఒక విధమైన సంశయము ఎగకమానదు. పూర్వపు ప్రైవేటుకాగారుండగా పార్టీగోల ండెడిది. ఆయనగారితో ర్యాత ఇప్పుడు పార్టీ లేదని అనుకొను న్నాము. కాని ఇప్పుడుగూడ పార్టీ ఉన్నదట. నిజముగ పార్టీ ఉన్నయెడల ఈ పార్టీ వారు గవన్న మెంటువారి విమలై ఏల తమకారణములనుగాని, పార్టీ లేనిచో తమ యనంగీకరమునుగాని ఏల ఈకాన్సిలువారు తెలియజేయకూడదో పరూహ్యముగనున్నది. ప్రజలచే ఎన్నుకొనబడి ఉరక కుర్చీలు నింపుటకంటె ప్రభుత్వమువారికిని, ప్రజలకును తమ యుద్దేశములను తెలియజెప్పట వారి విధియైయున్నది. పరస్పర విరోధములున్నచో వానినిమాపుకొని ఇకముందు పట్టణాభివృద్ధికై పాటుపడుట వారి పరమావధియై యున్నది.

వారుచాలవలయు చేయవచ్చును. పాఠశాలలు చక్కగపని చేయుచున్న సంకలి వారు కనుగొనవచ్చును. రోడ్లు గరిగా వేయుచున్నారో లేదో వారు నిరూపించవచ్చును. ఇంక ననేక విషయములున్నయవి: మా మునిసిపల్ సభ్యులు తమ కధిని నెరవేర్చు కొనియెదరుగాక.

జూబులు

విశేషములకు ప్రకటన

కే. పాపయ్య నెట్టిగారు:—ప్రకటింపబడజాలరు.

విశేషముల కొకవిజ్ఞప్తి.

మాపత్రికకు విశేషములు కొందరు తమతమ ప్రాంతపు వర్తమానములు మున్నగువానిని వ్రాసిపంపి మాకృతజ్ఞత కెంతయు పాత్రులగుచున్నారు. కాని వ్రాము విషయమున వారికి మేమిక్రింది చిన్ని విన్నపమును శ్రుతపరచుకొనవలసియున్నది. వారు తామువ్రాసినవిషయములను జరిగిన రోజులో, మధ్యరోజులో వ్రాసిపంపుట ఆత్మావశ్యకము. ఇది దిన పత్రిక. వార పత్రిక, పక్ష పత్రిక, ఈలాటి వారిలో చేరినదయిన యెడల, లేఖకులు కొంతకడవు చేసినను కొంతయొండదు. దిన పత్రిక కట్టివానిని నిదానముగ వ్రాసియెడల ప్రచురణమునకు వచ్చు నప్పుటికి ప్రాంతపురాణముగ పరిగణింపబడ దగినంతస్థితి వ్రాతలకు వాటిల్లును. అట్టితరుణమున పేము వానిని విధిలేక ఆపివేయవలసివచ్చుచున్నది. కాబట్టి, విశేషములు దయబూని విషయములను వెలువెంటనే విశదముగను క్లష్టముగను వ్రాసి పంపుటకు ప్రార్థితులు.

I

స్వామిభవముగు చికిత్స.

మా చిన్నకుతురు సుభద్రదాసునామెకు స్పృహకము పోసినది. అది మిక్కిలి దట్టుచుగ నూది మొననుంచుటకు సంద శేదముగట్లు సంభవించినది. మాకు స్పృహకమని తెలిసినవెంటనే తొట్టివైద్యవద్దతిగ వారిదట్టి కటిన్నానము చేయుచుమరచితిమి. అయిదారు దినములకు అంతయునిమ్మలించినది. దీనిలోని వింతయేమన:—

ఆ చిన్నదాని మాఖమునందుగాని కరీరమందుగాని మహా చికముయొక్క గురుకులు బొత్తిగాలేవు టీకాలువేయువారు (వ్యాక్సినేటర్) చూచి యీమెకు అమృతమోయలేదని వానించివారు. తుదకు వీధిలోనివారు కొందరు సాత్వ్యవిద్యగా నంగీకరించివారు. ఇప్పుడు ఇవ్వముగలవారు చూడవచ్చును. లూయిస్ మానేగారి జలవైద్య వివిషయమున నితాంతమగు దృష్టాంతముగపరచియున్నది.

హిందూపురము, ఆర్య-నారాయణమూర్తి.

II

కృష్ణమాచారిసభ-బహుమానము.

ఆయా, ఈ దేశంబు నెల రోజు తేది యాగ్రహుత్రికలోని, బల్లారి కృష్ణమాచార్యులసభవారి ప్రకటనమును జూచితిమి. వారి యుద్దేశము జ్ఞాపకాక్రమముగా నున్నది. కాని వారు బహుమానముగా నొక సవరనొసంగ నున్నామని ప్రకటిం

చిరి. బహుమానము తెంతులకు? కూరగాయల గొనుటకు కాదు గదా! విద్యార్థులకు సవరము ఒహుమాన మిచ్చునప్పు డది వారి కుదయోగ పనులకు నుండరలెగదా? ఈ బహు మానము పుస్తక రూపముగగాని, పతక రూపముగగాని నొసంగిన బాగుగ నుండును. 15 రూప్యములిచ్చు పుస్తకముల గొని యిచ్చుటకన్న, పతకము నొసంగిన బాగుగ నుండుటయే గాక, గలంపొందు విద్యార్థికి గౌరవమును, ఆంధ్రవిద్యార్థులలో ననేకులకు పరిశ్రమిచ్చుట కుత్సాహమును గలిగించును. కాన తత్సభాకార్యనిర్వాహకు లీవిషయమునుగూర్చి యాలోచించెదరుగాక. ఆంధ్రదేశములోని నానా భాగములనుండి విద్యార్థులు యీ పరిశ్రమిచ్చి గలంపొందుటకు ప్రయత్న మొనరించి, తమ్యులముగ తామాంధ్రభాషాభి వృద్ధి చేసికొనటయే గాక, గౌరవమును బడయుచురు గాక!

మద్రాసు సూర్యనారాయణరావు.

III

పెద్దాపురము తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి

కొక విన్నపము

రామచంద్రపురము తాలూకా టేకి

మా గ్రామము పామర్రురేంజిలో నొకటి. ఈ గ్రామము నకేగాక యీ రేంజిలోని చాల గ్రామములకు రోడ్లు సదుపాయములేదు. ఇదిగరలో గ్రామస్థులు వెళ్ళు సాగులు తమ యిబ్బందిని గురించి ఆర్టీలవ్వారా మఃపులను చెప్పకొనగా అంగర రోడ్డుకు కలిపి మా గ్రామముమీదుగా తామర్రురేంజికు రోడ్లు వేయుటకు తాలూకాబోర్డులో కాంక్షను కాబడియున్నది. తామర్రురేంజినుండి గంగవంతు వరకు ఇదిగరకే రోడ్లు గలదు. అంగరనుండి తామర్రురేంజివరకు వేయబడు ఈ రోడ్డు ఒక వయపున కాకినాడనుండి కోటపల్లివరకు గల మొయిన రోడ్డును ద్వారపూడివరకు గల మొయినరోడ్డును రెండవవయపున కలియునగాన మొయినరోడ్డు క్రింద మిక్కిలి ప్రాముఖ్యత నొందగలదు. ఈ రోడ్డు వేయబడు మాగ్నము మిక్కిలి రహటు అయినదయి యున్నది. ఈ రోడ్డును సంబంధించి నుమారు పది పంటగ్రామములుండుటచేత ప్రయాణమునకేగాక వర్తకమునకు కూడ ప్రాముఖ్యము కలది అగుచున్నది. మా గ్రామస్థులు ఈ రోడ్డుకు రు 825 లు కంట్రీమ్యూవను రమారమి రెండు సంవత్సరముల క్రితమే ఇచ్చియున్నారు. అంగడి నుంచి మా గ్రామమువరకు ముందగారోడ్డు వేయుటకు యేర్పాటులచేసి తెనులు చూచి రోడ్డుకు కావలసిన భూమును విడుదలవుపుచ్చుకొని భూములనుబిజిన రికార్డు అడ్డు నిమిత్తము పంపించియున్నారు. మరియు మా గ్రామమును టేకికొయిన డ్రెయిను మురుగు కాలువచట్టుచున్నది. ఈ మురుగుకాలవనుదాటుటకు ప్రజలు పొందుచున్న యిబ్బంది చెప్పవలయుకాదు. వర్షాకాలములో నీ మురుగుకాలవన, వలన గ్రామమునకు ముంపుబాధలు పరున్నది. ఈ మురుగుకాలవ ఈరోడ్డుపక్కను పడుచున్నది కాన నీ కాలవపక్కను వంతెన యొంతర్వరలో కట్టిబడిన అంత అధికసంతోషమును ప్రజలు పొందగలరు. ఈ మురుగుకాలవ పయి వంతెన వేయుటకు ఎక్కికేట పంపించబడినట్లు వినుచున్నాము. మా గ్రామస్థులు రోడ్డుత్వరలో కనుబడునని విశ్వసించుచున్నారు. తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును మెంబర్లును, రోడ్డును గురించియు, వంతెనను గురించియు త్వరలో ఆలోచించెదరని నమ్ముచున్నాడు.

ఇట్లు

పాణిగిపల్లి రామచంద్రరావు.

జెజవాడ ఎ. బి. యం. హైస్కూలు ఆంధ్రోపాధ్యాయులగు బ్రహ్మక్రి గొల్లపూడి తల్లిజానామలవారు మాయూరికివచ్చి రమారమి 20 దినములయినవి. వారు వచ్చినప్పుటి నుండియు సుజననపోయిన రామాయణము వారి భారూప కముగా నొనర్పమొదలిడిరి. ఇప్పటికి 15 కథలు అయినవి. 18-12-14 తేదిని క్రిశ్చీ హరిహర తీర్థ స్వామిలవారుగూడ నాహరికథను వినుటకైయెంచిరి. ఈ స్వామిలవారిసభ్యులు విషమును హరించినవారు. వీరవచ్చినతీతి క్రిశామ్యులవారు సంస్కృతభాషయందు రామకథను శ్రావ్యముగాజెప్పును గాన మొనరించిరి స్వామిలవా గానంబడునందిరి. ఈశామ్యులవారు పిట్టకథలు మొదలగునవి చెప్పుకపోయినను 150 మంది ప్రతిదినమును వచ్చుచున్నారు. మాపురవాసులగు పండితులు, భవంతులు వీరికిదగిన ప్రోత్సాహముకరురుగాకయని గొప్పచున్నాను అని చిత్తుకుల ఆప్పయ్య కాశ్రి గారు సింహవాదు నుండి వ్రాయుచున్నారు.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY.)

GREAT BRITAIN.

The Raid on the East Coast.

Damage at Hartlepool.

LONDON, December 22.
Damage at Hartlepool amounts to £. 150,000 in value

German Supply Ships Captured.

Off Falkland Islands.

LONDON, December 21.
British warships near Falkland Islands have captured the new Hamburg America Liners "Baden" and "Safta Isabel" acting as supply ships to the German Fleet.

Gwalior Motor Ambulances.

Procession Before Their Majesties.

LONDON, December 22.
Motor ambulances presented by the Maharajah of Gwalior passed slowly in procession before the King and Queen, Members of the Royal Family and officials. Their Majesties inspected the entire fleet with close interest and attention and were exceedingly pleased with the perfection of equipment.

A Christmas Gift.

Sir David Barr, on behalf of the Maharajah asked the King's acceptance of ambulances as a Christmas gift.

King George's Gracious Acceptance.

King George replied that he would certainly do so. He regarded it as a most noble and valuable gift. He would place it at the disposal of Naval and Military authorities and would send a personal telegram of thanks to the generous donor.

Mr. Lloyd-George Interviewed.

England's Resolution to Fight to the End.

LONDON, December 22.
Mr. Lloyd George interviewed said:—England is spending 45 millions monthly on the war. England has over two million soldiers and sailors under arms and will shortly have two and half million soldiers, the pick of the nation, rich and poor. Before spring, half a million magnificently trained soldiers will join our valiant French Allies. This will continue up to the victory. Mr. Lloyd-George reiterated England's resolution to continue the struggle with inflexible tenacity.

Christmas at the Front.

The Mighty Christmas Box.

LONDON, December 22.
There are indications that Christmas at the front will be merrier than at home. For days special staffs have been very busy sorting and despatching Great Britain's mighty Christmas box for her soldiers. This consists chiefly of warm clothing, sweet cakes, tinned milk and tobacco.

Fund for Christmas Gifts.

Amounts to a Large Figure.

LONDON, December 22.
Princess Mary's Fund for providing Christmas Gifts for troops totalled yesterday £15,17,000 sterling. Soldiers are very keenly anticipating merry-making.

Entertainments to Soldiers.

French Military cooks are learning to make plum pudding and Mr. Seymour Hicks is taking a company of leading artistes to give a week's entertainment in the soldiers' lines of communication.

Recruiting in West Riding.

LONDON, December 22.
Recruiting in West Riding is particularly active.

British Capture Lost Trenches.

Four Attacks Repulsed.

LONDON, December 22.
Last night's Official Communiqué published in Paris said:—

The British made attacks and recaptured this morning most of the lost trenches. The enemy before Lihons made four successive attacks to recover the trenches which we had previously captured. All were repulsed. We attacked north-west of Puzos, south of Noyon and gained a footing in the enemy's first line of trenches and advanced in St. Mard Wood.

The British Casualties.

Wounded.

LONDON, December 22.
Lieut. T. Loder-Symonds, Cameronians; Second H. EckerP; Royal Scots.

Killed.

LONDON, December 22.
Second Lieut. S. Bosanquet, Middlessex.

Died of Wounds.

Capt. P. Viney, Leicesters.

FRANCE.

The Allies' Offensive.

Due to German Reinforcements to Poland.

PARIS, December 22.
It is learned here on excellent authority that the Allies in the west took the offensive three or four days ago, profiting by the despatch of German troops to Poland. The Allies made exceedingly good progress, though more formidable resistance is expected.

RUSSIA.

Russians' Restricted Front.

Due to Concentration of German Forces.

PETROGRAD, December 22.
It is officially announced that the adoption of more restricted front by the Russians is due to the concentration of very great German forces on our front.

Fighting in Poland.

Failure of German Attempts.

PETROGRAD, December 21.
The "Army Messenger", dealing with the recent fighting in Poland says that the Germans on the left bank of the Vistula endeavoured to throw part of their forces across the river. Our Artillery, however, repulsed the movement and we seized the enemy's bridges. Action continues on Bzura where the Germans are making desperate but useless efforts against our positions.

Huge German Forces in Action.

But Russians Equal to the Task.

LONDON, December 22.
The "Times" Petrograd correspondent says that, according to reliable estimates, the Germans operating on Miawa-Thorn-Cracow front exceed 23 Army Corps. This number does not include the Corps operating in the Masurian Lakes District and in Galicia. The Russians at present available at Warsaw are fully able to deal with the situation.

The Allies' Assistance.

Much satisfaction is expressed at the admirable efforts of the Allies in the west to support Russia.

Clever Russian Move.

The withdrawal of Russian left from Piotrkow to Opoczno is regarded in military circles as a safe and advantageous move precluding the envelopment on Bzura lines from the direction of Wielun. The Russians have changed their positions in the same admirable order as at Lodz without the knowledge of the enemy.

German Attempt to Envelop.

A "Times" Summing up.

The "Times", summing up the situation, says that the Germans attempted a huge concerted operation to envelop the extreme Russian right and left and also to strike at the centre. The reassuring thing is that the Russian line has not been pierced. Should Germans succeed in piercing it at Opoczno or elsewhere the position of Russians in Galicia with 1,70,000 foes debouching from the Carpathians might become critical. We see no reason for assuming that the Russian line will be broken, but think that German offensive will now be checked.

BELGIUM.

Capture of Westende.

By the French.

LONDON, December 22.
Dutch papers report that the Germans have evacuated Middelkerke and the French have occupied Westende near Ostend.

The Allies' Steady Advance.

German Line of Communication Threatened.

AMSTERDAM, December 21.
A Swiss correspondent of Tyd says that the Allies have occupied Monbardzyde, Saint Georges, Westende, Bixchoote, Langemarek, Paschiccale, and Marslede. Germans are concentrating as many troops as possible to regain the lost territory. The Allies are steadily advancing along the line Bixchoote to near Railway Hourers-Menin-Lille. German lines of communication are seriously endangered.

TELEGRAMS.

GERMANY.

Professors' Appeal.

Economy in Food.

AMSTERDAM, December 21.
Professors of Berlin University have made a significant appeal to the nation to change its diet in order to frustrate the Allies' attempt to starve it out. They advocate the use of potatoes, rye, oats, vegetables and fruit and recommend skim milk and cheese as substitute for meat.

Germans Apprehensive.

Of Wider Conflict.

LONDON, December 22.
An article in "Die Zukunft" says:—"Duty prohibits us from concealing the fact that we are appallingly far from our goal and that an overwhelming majority of neutrals is against us. Another Great Power and two warrior nations in Eastern Europe may join our foes and Germany must be prepared for the hardest fate ever experienced."

ITALY.

Intentions About Tripoli.

An Italian Ultimatum.

PETROGRAD, December 22.
The "Bourse Gazette" says that the Italian Ambassador in Constantinople has demanded from the Porte an explanation of the movement of four thousand Arabs under Turkish and German Officers against Tripoli. The Ambassador threatened a rupture of relations failing a satisfactory answer.

The Hodeidah Incident.

British Consul Liberated.

PARIS, December 22.
It is announced that the British Consul at Hodeidah has been liberated.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 22.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 21st December:—

The New Sultan of Egypt.

The King telegraphed to the New Sultan of Egypt his sincere friendship and assurance of unfailing support in safeguarding Egypt and securing the well-being and prosperity of the country. The Sultan replied expressing his gratification for the friendly sentiments and his resolve to devote himself in concert with the Protectorate to the people's progress. The New Sultan has taken up his quarters in Abdin Palace being escorted there by the British and Egyptian troops and received great ovation from the crowd.

Advance in Trenches.

In the west there were small gains and a few losses. The British troops lost in the direction of Neuvechappelle some trenches taken on the previous day while the Indian corps advanced some 100 yards towards Richebourg.

Works of Maze of Fire.

An Eye-Witness in British Headquarters says:—There is evidence from the prisoners that the Landwehr are heretofore sick of the war and resent their hard treatment by the Officers but he says that the enemy is now in greater force and in positions much stronger and better organised than two months ago. There is now practically a continuous defensive zone consisting in some places of several lines cunningly sited and carefully constructed works of maze of fire, trenches and obstacles.

The Eastern Theatre.

From the East it is reported that very serious fighting is going on the left bank of the Vistula. In a German effort to reach Warsaw two detachments which crossed Buzurka river were annihilated by the Russians. In Galicia there is no change. A sortie from Przemyśl was repulsed and many prisoners were taken.

South West Africa.

The South African Government report the reconnaissance in force by the Union Troops in German South West Africa.

A Steady Stream.

Writing of the new armies now being raised in Britain the "Times" military correspondent says:—They are composed of fine material trained by Regular Officers without haste but without rest. A steady stream of reinforcements has poured out from Home.

Contributions for War Expenses.

DELHI, December 22.
The following sums have been given towards the war expenses:—The Raja of Sailana Rs. 20,000, Raja of Dewas, Senior Branch, and Nawab of Patandi Rs. 15,000 each.

The Feudatory Chief of Panna State has given Rs. 10,500 and the Feudatory Chief of Gangpur State Rs. 6,000 to the Prince of Wales Relief Fund.

TELEGRAMS.

Viceroy's Departure.

DELHI, December 22.
The Viceroy leaves Delhi this evening for Dehra Dun.

Indian Casualties.

Killed in Action.

DELHI, December 22.
The following is the 31st list of casualties reported from France and Belgium:—

Naik Brahmadin Upadhyaya, 8th Infantry, and Subadar Padmadhaji Rane, previously reported missing and also 61 men of various regiments, the majority being in the 58th Rifles.

Wounded.

Major J. Hogg, 19th Gurkhas and Captain C. H. Elliott, 57th Rifles and 89 men of whom 42 are in 57th and 59 Rifles.

Shatel Arab is now Open to Shipping.

DELHI, December 22.

It is announced for general information that the Shatel Arab may now be considered open to ships of moderate size with caution up to Basrah.

New Maharaja of Sikkim.

ALLAHABAD, December 22.

The New Maharajah of Sikkim will be Trachi Wangye, younger brother of the late Maharajah. He is about 2 years of age. Formal sanction to his succession has been given by the Government of India.

CALCUTTA.

Bengal Dacoits Raid.

CALCUTTA, December 22.

It is reported that a gang of a dozen armed dacoits raided the house of a Mahomedan landowner named Sadatullah of Rahamatpur village, Backergunje, and after killing two occupants who offered resistance and torturing two others absconded with property valued at Rs. 3000.

The Prize Court of Calcutta.

Claims Allowed.

CALCUTTA, December 22.

The Chief Justice sitting at the Prize Court to-day considered about 20 claims to the portions of Cargo of the German steamer "Raffenfels." The Advocate-General on behalf of the Crown said that his instructions were not to oppose in any of those cases. His Lordship directed release of the goods claimed by sixteen firms and gave liberty to the Mercantile Bank and the National Bank to sell goods to which their claims related.

Loss of Cartridges.

Arrest of Employees.

CALCUTTA, December 22.

On Saturday, a coolie working in the open plot of ground attached to Port Commissioner's Employees, lines at Ekbalpore, came across a large number of cartridges and at once informed the Police who dug out 800 cartridges similar to those reported missing from Fort William recently. On the 17th December, 330 boxes each containing 1,200 cartridges were sent from Fort William to Bombay via the Bengal Nagpur Railway route. One of the boxes was afterwards reported to be missing from the Port Commissioner's yard. In consequence of a clue supplied by the coolie the Police have succeeded in recovering the major portion of the stolen cartridges and are reported to have arrested one or two of the Port Commissioner's employees on suspicion.

The Arrah Case

CALCUTTA, December 22.

To-day before Justice Chaudhuri Dr. Jackson applied on behalf of the Maharani of Rewa for transfer of a suit filed in the Judges' Court of Arrah against the Maharaja of Dumraon. In this suit the plaintiff claimed the whole of the Dumraon Raj she being the only daughter of the last owner of Dumraon Raj. His Lordship issued a rule on the Maharajah of Dumraon to show cause how that suit should not be transferred to the High Court.

BOMBAY.

An Interesting Libel Case.

A Special Bench Trial.

BOMBAY, December 22.

An interesting case relating to the law of libel was disposed of to-day by a special bench of the Bombay High Court consisting of Justices Davar, Heaton and Shah. One Anandharao Balakrishna Rangnekar sent certain petitions to the Assistant Collector of Ratnagiri against the orders of the Mamletdar (or Tahsildar) of Vingoria. In the petitions Rangnekar stated that the Mamletdar acted unjustly and spitefully towards him and his orders were actuated by personal ill-will and malice against the petitioner. The First Class Magistrate of Malwan convicted Rangnekar on a charge of defamation (Section 500 I.P.C.) and sentenced him to three months' simple imprisonment and a fine of Rs. 200, of which Rs. 75 was directed to be paid to the Mamletdar as compensation for mental worry. On appeal the District Judge remitted the sentence of imprisonment, but allowed the conviction and fine to stand. The defence, while admitting having sent the petitions, pleaded justification.

TELEGRAMS.

Sir Dinshaw Davar, in the course of a very lengthy judgment, held that Rangnekar had reason to believe that the Mamletdar was actuated by malice and personal ill-will. The Mamletdar's action in February had been most oppressive, and it seemed to His Lordship most astonishing that the Government should have sanctioned the accused's prosecution and paid the expenses of it. Further, His Lordship was of opinion that, even if the offence of defamation had been proved against the accused, he was protected under exceptions 8 and 9 of Section 499. An extremely unsavoury feature of the case, Justice Davar remarked, was the order of the Magistrate awarding Rs. 75 as compensation to the Mamletdar, who had not been put to the expense of the case. The harassment, annoyance and hardship were the accused's and none of the complainant's, and yet the Magistrate had assessed the Mamletdar's mental worry at Rs. 75 and awarded that sum to him out of the fine imposed on the accused. Quite apart from any consideration of its legality, His Lordship thought the Magistrate ought not to have made that order.

Justice Heaton delivered a separate judgment disagreeing with Justice Davar, in which His Lordship found no ground to interfere with the orders of the Lower Court. Justice Shah agreed with Justice Davar.

The accused was accordingly acquitted and the sentences of the Lower Courts set aside, the fine to be refunded to the accused, and the Mamletdar's compensation to be recalled if already paid.

H. E. Lord Willingdon.

BOMBAY, December 22.

Their Excellencies Lord and Lady Willingdon left Bombay this afternoon by a special train for Calcutta where they will spend Christmas as guests of Lord and Lady Carmichael. Sir Richard Lamb, the Hon'ble Mr. Claude Hill and the Hon. Mr. Pattani and Jamsetjee Jeejeebhoy were amongst those present at the Victoria Terminus at the time of their Excellencies departure.

The Late Lieut. Hardinge.

BOMBAY, December 22.

At the monthly meeting of the Bombay Corporation yesterday Sir Pherozeshah Mehta moved a Resolution relating to the sad and untimely death of Lieutenant Hardinge and conveyed to the Viceroy their heartfelt sympathy.

Reference was also made at the Standing Committee meeting.

SOUTH INDIA.

For the Lieutenant-Governor of United Provinces.

ALLAHABAD, December 22.

The Lieutenant-Governor of United Provinces left Allahabad on Sunday for Jhansi where His Honour had public reception. On Monday morning the Municipality presented address setting out local wants particularly in the matter of improved water supply to which His Honour gave sympathetic reply. In the afternoon Sir James and Lady Meston paid a visit to the Maharajah of Datia.

BURMA.

Coelho Vs. Barton.

Plaintiff Awarded Damages.

RANGOON, December 22.

Justice Young delivered judgment to-day in the suit J. F. Coelho vs. Harry Barton and Indian Telegraph Association Ltd. in which the plaintiff claimed for a declaration that he was wrongfully expelled from the I. T. A. Ltd., for injunction to restrain the defendants from interfering with his enjoyment of his rights as a member thereof and for damages which were assessed at Rs. 3,500. His Honour held that the Plaintiff was wrongfully expelled from the Association and Club and that must be set aside. His Honour only awarded plaintiff Rs. 300 on the claim for the loss of certain office which brought him a sum of Rs. 45 per mensem and eight gold mohurs per diem.

CENTRAL PROVINCES.

The S. S. Conference.

NAGPUR, December 22.

The 9th All-India Sub-Assistant Surgeons' Conference met at Nagpur yesterday, the Hon'ble Colonel Damys, Inspector-General of Hospitals, presiding. A large number of delegates were present from different districts.

UNITED PROVINCES.

The Bank of Upper India.

A New Scheme for Resumption.

ALLAHABAD, December 22.

At an extraordinary general meeting of the shareholders of the late Bank of Upper India, Ltd., held at Meerut it was resolved to consider a scheme for the resumption of the Bank after being approved by the depositors. The main features of the scheme are, all floating depositors can operate on their accounts from the date of resumption up to 25 per cent and further 25 per cent will be available after one year and another 50 per cent after 18 months and the balance at the end of two years. Fixed depositors shall be offered the option of converting their deposits into preference shares bearing

TELEGRAMS.

interest at five per cent or into debentures with interest at 4½ per cent redeemable after ten years at par but reducible *passim* during the year. The scheme provides for the appointment of three trustees by debentures holders.

The L. G. of U. P. at Jhansee.

LUCKNOW, December 22.

Sir James Meston was given a public reception at Jhansee. The West Kent Regiment formed guard of honour and Sir James Meston congratulated the Territorials on their fine physique. Replying to the Municipal Board Address His Honour referred with pride to the progress made by Jhansee in education and to new schools which have sprung up since he was there at the beginning of his career. Afterwards Sir James and Lady Meston motored out to pay a visit to Maharaja of Datia and inspected His Highness' shooting trophies from East Africa.

PUNJAB.

A Frontier Dacoity.

LAHORE, December 22.

The "Tribune" reports a dacoity at the village Zaida of which Khan Abdur J. Ghafur, Sessions Judge, is the Tribal Chief, on the 18th December night. The victim was a Hindu named Amir Chand. Local Mahomedans turned to his aid and showed fight, killing one raider. The rest of the raiders escaped taking the body of their dead companion and booty from Amir Chand's house and shooting a Chowkidar on their way.

SIND.

All the Trade Routes are now Open.

KARACHI, December 22.

It is notified that the trade routes from the east and west coast of India and Colombo to Singapore and from Karachi to Aden and the Persian Gulf are at present open.

(Latest)

(REUTER'S TELEGRAMS.)

V. C. Awarded.

LONDON, December 22.

The "London Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to Lieutenant Norman Holbrook "For most conspicuous bravery when in command of the submarine B.11."

The "Gazette" in giving details continues with the exact particulars cabled out on December 14th up to words "nine hours."

A Paris Communique.

LONDON, December 22.

PARIS.—This afternoon's communique says:—From sea to Lys there has only been an artillery engagement. We repulsed between Lys and Aisne the German attack attempting to debouch from Carency. We captured some houses in the region of Blangy. The enemy's attack on Nametz and the neighbouring trenches did not permit our troops to make much progress in this direction. We repulsed three attacks in Lihons region and also made slight gains eastward and westward of Tracy-Le-Val. Our artillery maintained an effective fire on Mouvron Plateau. There have been artillery engagements at Rheims and in Champagne and Argonne while around Souain there was a violent bayonet fighting. We made no appreciable progress in this district.

LONDON, December 22.

We carried three German fieldworks representing a trench of fifteen hundred metres in the vicinity of Perthes-les-hurlus.

We consolidated our positions gained north-east of Beau. Sejour and occupied all trenches bordering on Le Calvaire ridge in Bois-De-La-Guerre. Our progress continues at Saint Hubert. We repulsed an attack at Bois Bolants where some ground had been lost and recaptured two-thirds of the ground. Slight progress has been made between Argonne and Meuse at Vanguois and our troops northward of Malincourt succeeded in getting past barbed wires entanglements and capturing some of the enemy's trenches where they had hitherto held ground we had lost. We then recaptured Bois-De-Consen-Voye. On ground we recently won fighting was sharp.

In the French Parliament

M. Viviani's Stirring Declaration.

LONDON, December 20.

PARIS.—At the opening of Parliament in Paris to-day M. Viviani in the Chamber of Deputies made a stirring ministerial declaration. He reviewed the progress of war and said that France in accord with her Allies would not lay down her arms till she had avenged outraged rights, regained for ever her lost provinces, restored to heroic Belgium the fulness of her material prosperity and independence and broke the Prussian Militarism so that they might eventually re-construct a regenerated Europe founded upon peace and right.

The Premier emphasised that France was certain of success owing to the heroism of her army guided by incomparable leaders, also her bluejackets with the British commanding the seas protecting their colonies, and enabling the transportation of troops. The Premier further dwelt on the splendid financial position of France.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిల్టర్బునులు

మంచి వట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి. ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బుగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా వుండవచ్చును. మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0 తుక్కి ఎర్ర వట్టుగుడ్డ బట్టను, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద మనుష్యులకు అనేక రంగులతో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, కోజా, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులలో ,, 6-0 బలమైన తలపాగపై జపానురంగు చేయబడినది. ,, 1-0 ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటీయర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు స్ట్రీట్, మదరాసు. S. ISMAIL & SON, Army, Volunteer, and Police Contractor, 67, Moor Street Madras.

వనోపధి సార్వపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. పోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నశింపజేయును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామారును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కుమందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధునల్లి (త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లెలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చక్కని సువాసనగల సెంటులును ప్రేమించువారు

ఆటోమోటార్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాగ్నేయాల కుడ్డేంపబడిన ఆత్మరహితమోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడలేదు. చేరినమాట మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొట్టులు వేసికొనినయెడల సువాసనలతోగూడిన పూలతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన జ్యోతిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరయొక్క సువాసన సుభవిం చుటకయి ఆటోమోటార్ బహారు ఇక్కడ నుండి మీదగ్గరనున్న హైఫ్రెక్సరు నడుగవలయును. వారితావున లేచేసే మాకువ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి బిలు 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 బౌన్సు ఆత్మరగల పెద్దసయబుడ్డి 1-2-0. ఈయత్మరలో మరగలేట్టుబడి ఘుమఘుమ లాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-కి 0-10-0 ని వి ఖర్చుకొనవారే భరించవలయును. సోలు ఏడెట్లు-ఆంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏడెట్లు:- మెహత పురుషోత్తం మూర్తి, నెం. 29, చైవాబజారురోడ్డు, స్వరూపబారుసమీపం, మదరాసు.

కళ్యాణ ఘృతము.

ఇది శ్రీలహరికి కల్పవృక్షము శ్రీలు సకలమున బహిష్కృతాకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట- మేహవ్యాధులు, గలనోప్పి, ఆకత్తి, సంధానోపశాంతి, మలబద్ధము, కుమారు రోగము, ఋతుకుల, మొదలగు శ్రీలహరిగులను నమ్మకము గా కుదిర్చి సంధానవతులను జేయుటలో అద్వితీయమయినది. 4 సీసాలు చాలును; సీసా రు 1-4-0 4 సీసాలురు 4-8-0.

భారతీయ బాలామృతం:- ఇది దీర్ఘజీవ ఆమృతతుల్యము. అజీర్ణము, గర్భవాతము, పురాణజ్వరము, కృశత్వము, మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, జీర్ణశక్తిని కలిగించి దీర్ఘజీవ పులిపిలవలె పెంచును. సీసా రు 0-8-0; 6 సీసాలు రు 2-8-0. సుశోభనంజని తలనూ:- ఇది మిక్కిలి పరిమళము, గలిగి పూలవాసనను గుప్పించుకొట్టు చుండును. వెంట్రుకలను చక్కగా పెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మెదడుకు చల్లద నను. సీసా రు 0-8-0; 6 సీసాలురు 2-8-0.

అశ్వరంగనలైలము:- దీనితో తలఅంటుకొనినలేక రాచి కొనిన, తలనోప్పి, పార్శ్వపునోప్పి, కండ్లమంటలు, చుండు, మొదలగువానిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చి వెంట్రు కలను నల్ల పరిచి పెంచును. సువాసనయుగలదు. సీసా రు 0-6-0 (6 సీసాలు 1-14-0) బౌన్సు సీసా రు 0-2-0. వి.వి. ఖర్చు అ తత్యకము. పి. వి. పి. అండుకో. ఆయుర్వేదసమాజం హిందూరు. (గుంటూరు జిల్లా)

మోహిని తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు ప్రృ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలనశీలము. కండ్లకు చలనశీలము. వెండ్రుకలు పెరుగును. వెండ్రుకలు రాలవండును. వెండ్రుకలు నునుపుజేరును. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును.

వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తప్పకకొనుటయ్యకుము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాధులు, స్త్రీవర్గ, ఉద్యోగి గణులు మొదలగువారికి సుఖద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. అమృతాంజనము డిపో 109, ఫ్రేరి రోడ్డు, జాంబాబు 6, 7 తిలలు నెట్టిపేర్, మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి. ఇది సంజీవనంబి ఒక వనమాళిక. ఇదియే మన పూర్వి కుల ఆతిహాస్యపు బౌద్ధధము. దీని ప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పండుబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావముకనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంపకమించినది లేదు. జననోద్రియ దుర్బినియోగము చేత మూత్రద్వారంయిలకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పలుత్వము దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనంబి "సర్వజీవన్." ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలుకు పృథులు అంగియను నుపయో గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముదిమి నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును; వెల టిన్న 1-కి 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి యస్ నాయుడు, (13-5-11) కలియుగబిమ్మ. 16. కృష్ణపు మొదలిపేర్, తిరువల్లి క్కే డి, మదరాసు.

Advertisement for a bicycle. It includes an illustration of a person riding a bicycle and text in Telugu describing the bicycle's features and price. The text mentions 'వాటసా అండు కంపెనీ' and '164, బ్రాడ్వే, మదరాసు'.

చదువతగిన ప్రకటన. కొనల్య, సరస్వతి, నులోచన చరిత్రలు రు 0-5- కలభాషిణి - చంద్రశేఖరవల 1-కి ,, 0-8- మద్రాసునస్యము 1-కి రు 0-12-0; పిళ్ళ ,, 8-8-0 పాఠశాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును. N. V. & Son, 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు. వైద్యవాయువుల సంహరించునది. లవంగామృత మొక్కటియే. ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపునొప్పి, క్రక్కనొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులిలేపులు, మలబంధము, కడుపుదొరుట, జోడు, ప్రేగులబంబులు, ఆరుచి, మంచాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. లేనియెడల ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజివివా 0-8-0 బయటి యూర్లకు 4 ఆర్డరాదిర్చుటకు మాదిరిపంపబడును. "లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వార్ వీధి, మదరాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీరమేశ చంద్రదత్తుగారి యాధికారచరిత్రల కిది తొలుతు సంగ్రహము. హిందూదేశ దారిద్ర్యనిర్మితికి గారణము లిందు గనవచ్చును. ప్రతిఒక అశ్వాలు. ౮ శ్రీరంగరాయవిజయము:- రసవంతమైన చిత్రనకల. శ్రీకృష్ణదేవరాయని సంతతిలోఁ గడపటివాడు వీనికథానాయకుడు ప్రతి ఒక అశ్వాలు. ౮. తిహాలు వేలు. వలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు. 88 వరదామృత్యుప్పేర్ వీధి, చెన్నపురి." అని వ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తగినపటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి నవత్సరమునకు (రిమార్మి రి00 పుటలు) రి సంచికలు, చందా రు. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సంవత్సరము చందా ముంగుగ స్వీకరింపబడును నలయువారు:- కా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి., చిత్రాడిపేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము. ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో ఒకటిమొదలు అయిదవ గ్రాడెర్ల వరకు చదువు బాలకులకు, ఉపాధ్యాయులకును, బయినిగు టీచర్లకును మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఇందు కను చతుర్భుజములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్భుజము లు, విషమ చతుర్భుజములు, విషమకోణ సమచతుర్భుజములు, త్రిభుజములు, వీనియొక్క వైశాల్యములను కనుగొనుట, వామి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు అభ్యాసములును ఉన్నవి. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనలేదు. ప్రతి ఉపాధ్యాయునికొకదాని తప్పక యుండవలెను. దీనివెల ఎనిమిది అశ్వాలు. ఉదాహరణ పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కమిషను ఇచ్చు నుండును. భాగవత చంద్ర-పద్మరాజ ప్రచీతము వెల రు 0-8-0 తెలుగువారు ఈక్రింది అడ్రెసునకు వాని తెప్పించుకొనవలెను కర్రా జోగయ్య టీచర్, బోర్డు హైస్కూల్, అమలాపురం. గోదావరి జిల్లా.

